

OPLEGNOTITIE

Onderwerp: Visie op de Geniedijk

Nummer	2009.0014576
Versie	1
Thema	Cultuur
Indiener	H. Tuning
Stellers	Lisette Tanis en Annemarie Lodder
Verzoek portefeuillehouder	De raad voor te stellen dit raadsvoorstel ter bespreking en besluitvorming te agenderen
Beslispunten voor de raad	1. De <i>Visie op de Geniedijk</i> vast te stellen, met als doel behoud, versterking en ontwikkeling voor een beleefbare en toegankelijke Stelling in Haarlemmermeer, waarbij de eenheid en samenhang van de dijk en de Stellingonderdelen uitgangspunt zijn, zodat de dijk een grotere recreatieve, cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische betekenis krijgt. 2. Het recreatief gebruik en de publieke toegankelijkheid van de Geniedijk te versterken door de forten Aalsmeer en Hoofddorp (economisch) te herontwikkelen tot attractiepunten in onze gemeente, waarbij de forten een recreatieve, toeristische, culturele, educatieve en/of maatschappelijke functie krijgen. 3. Een meer uniforme bestemming voor de Geniedijk, het Voor- en Achterkanaal en de Stellingonderdelen op te stellen die ontwikkeling van dit alles in de gewenste richting mogelijk maakt. Tevens een eenduidige opname van de Geniedijkzones, de maten en afstanden behorende bij de Geniedijk, in de bestemmingsplannen op te nemen. 4. Het college opdracht te geven een Plan van Aanpak op te stellen voor: • Behoud en herstel van de Stellingonderdelen in Haarlemmermeer, waaronder: - het doen van nader onderzoek naar de mogelijkheden voor restauratie (herstel of conservering) van diverse Stellingonderdelen in Haarlemmermeer. • Het afstemmen en structureren van het beheer van de Geniedijk dat past bij de doelstellingen (recreatief, ecologisch, cultuurhistorisch en landschappelijk) voor de dijk, waaronder: - het doen van nader onderzoek naar een beheervorm van het grasland van de Geniedijk die past bij de visie, doelstellingen en uitgangspunten; - het opstellen van een duurzaam integraal beheer- en inrichtingsplan voor de Geniedijk, inclusief een bomen(vervanging)plan.

Overwegingen m.b.t. proces (deadline)	

Historie:

- B&W-besluit 2003/00245: Leidraad Geniedijkzone-oost
- B&W-besluit 2003/ 562175: Leidraad Geniedijkzone-west
- B&W-besluit 2004/17948: Leidraad Geniedijkzone-midden
- Raadsbesluit 06/692279: Beleidsplan Beheer Bomen
- B&W-besluit 2008/4212: Huisvesting Museum Crash in Fort Aalsmeer
- Raadsbesluit 2008/8158: Plan van aanpak en voorbereidingskrediet groen-blauwe structuur ACT en voorlopig ontwerp Geniepark.
- B&W-besluit 2008/110830: Concept *Visie op de Geniedijk*
- Brief 2008/112766: Concept "Visie op de Geniedijk" en uitnodiging informatiebijeenkomst
- B&W-besluit: 2009/13968: Herontwikkeling van het fort bij Aalsmeer.

Planning proces *(In te vullen door de Griffie)*

Thema:			
Stap	Datum	Doel	Gewenste rol college
Sessie	29-10-2009	Voorbereiding stemming	Verdedigen van het voorstel
Stemming	19-11-2009		

Raad d.d. 19-11-2009
conform voorstel

Raadsvoorstel 2009.0014576

Onderwerp Visie op de Geniedijk

Portefeuillehouder H. Tuning
Stellers Lisette Tanis en Annemarie Lodder
Collegevergadering 22 september 2009
Raadsvergadering 19 november 2009

1. Samenvatting

Wat willen we bereiken?

We willen de markante plaats van de Geniedijk, als onderdeel van de Stelling van Amsterdam, in de gemeente Haarlemmermeer voor de toekomst behouden. Om de identiteit van de Geniedijk te behouden en te versterken, dienen nieuwe ontwikkelingen en oude karakteristieken hand in hand te gaan. Daarom willen we de cultuurhistorische-, landschappelijke-, toeristisch-recreatieve- en natuurwaarden van de Geniedijk behouden en waar mogelijk versterken of ontwikkelen met als doel versnippering tegen te gaan. We willen bereiken dat de beleefbaarheid en bekendheid van de Geniedijk wordt vergroot en de Geniedijk toegankelijker wordt gemaakt voor zowel bewoners als bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op 4 november 2008 stelden wij de concept *Visie op de Geniedijk* (2009/110830) vast. Na het collegebesluit hebben wij aan een bredere kring van betrokkenen gevraagd te reageren op de conceptvisie. Eventuele aanpassingen naar aanleiding van deze zienswijzen zijn verwerkt in de beleidsvisie en het voorliggende raadsvoorstel.

Nu stellen wij de (integrale) visie definitief vast. Hierin is opgenomen hoe de betekenis van de Geniedijk kan worden vergroot voor recreatie en toerisme, voor de natuur en als landschappelijk en cultuurhistorisch element, waarbij eenheid en samenhang van de dijk uitgangspunt zijn. Deze visie is geen opzichzelfstaand project, maar het fundament dat ertoe dient in de toekomst vanuit een eenduidige optiek te werken en die de samenhang bewaakt tussen diverse projecten en plannen rondom de Geniedijk. Voor de uitwerking van de visie doen wij vijf concrete voorstellen. De uitwerking van drie van deze vijf voorstellen zal allereerst resulteren in een Plan van Aanpak, alvorens deze geheel uit te werken. De andere voorstellen kunnen los van het Plan van Aanpak worden uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het uitwerken van de voorstellen uit de visie kunnen binnen de huidige begroting worden uitgewerkt.

In het Plan van Aanpak zal een inzicht worden gegeven in de kosten die de voorstellen met zich mee brengen. Restauratie en herontwikkeling van een monument als de Stelling is vrij kostbaar. Wij zullen daarom in het Plan van Aanpak ook de mogelijke dekking van deze kosten opnemen. Hierbij valt te denken aan het toevoegen van nieuwe economische

activiteiten aan de Stelling, die samen met een vergrote publieke toegankelijkheid een aantoonbare economische impuls voor de Stellingzone betekenen. Verder zal in het Plan van Aanpak nader worden bekeken van welke - naast eigen financiële middelen - cofinanciering uit subsidies en fondsen gebruik kan worden gemaakt. De vraag welke bronnen van cofinanciering aan te boren zijn voor welk project, is niet direct te beantwoorden, omdat elk project andere doelen en kenmerken heeft, die het project wel of niet geschikt maken voor een bepaalde subsidie of fonds. Per project zal daarom worden bekeken, welke subsidies en fondsen aansluiten bij de doelen en kenmerken van een project. Een aantal belangrijke financieringsbronnen zijn het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG), het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Planontwikkelingsfonds. In het Plan van Aanpak zal op deze en andere financieringsbronnen nader worden ingegaan.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De portefeuillehouder Geniedijk, de heer H. Tuning, is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid. Vanuit de kaderstellende rol is de raad verantwoordelijk voor het vaststellen van de visie.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Het Plan van Aanpak voor het uitwerken van drie voorstellen uit de *Visie op de Geniedijk* zal ter kennisname aan de raad worden gestuurd (vierde kwartaal 2009). De uitgewerkte producten die voortvloeien uit de voorstellen zullen in 2010 aan de raad worden voorgelegd.

2. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college heeft besloten om:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen reacties op de concept *Visie op de Geniedijk*.

Op grond van het voorgaande besluit het college de raad voor te stellen om:

1. De *Visie op de Geniedijk* vast te stellen, met als doel behoud, versterking en ontwikkeling voor een beleefbare en toegankelijke Stelling in Haarlemmermeer, waarbij de eenheid en samenhang van de dijk en de Stellingonderdelen uitgangspunt zijn, zodat de dijk een grotere recreatieve, cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische betekenis krijgt.
2. Het recreatief gebruik en de publieke toegankelijkheid van de Geniedijk te versterken door de fortten Aalsmeer en Hoofddorp (economisch) te herontwikkelen tot attractiepunten in onze gemeente, waarbij de fortten een recreatieve, toeristische, culturele, educatieve en/of maatschappelijke functie krijgen.
3. Een meer uniforme bestemming voor de Geniedijk, het Voor- en Achterkanaal en de Stellingonderdelen op te stellen die ontwikkeling van dit alles in de gewenste richting mogelijk maakt. Tevens een eenduidige opname van de Geniedijkzones, de maten en afstanden behorende bij de Geniedijk, in de bestemmingsplannen op te nemen.
4. Het college opdracht te geven een Plan van Aanpak op te stellen voor:

- Behoud en herstel van de Stellingonderdelen in Haarlemmermeer, waaronder:
 - het doen van nader onderzoek naar de mogelijkheden voor restauratie (herstel of conservering) van diverse Stellingonderdelen in Haarlemmermeer.
- Het afstemmen en structureren van het beheer van de Geniedijk dat past bij de doelstellingen (recreatief, ecologisch, cultuurhistorisch en landschappelijk) voor de dijk, waaronder:
 - het doen van nader onderzoek naar een beheervorm van het grasland van de Geniedijk die past bij de visie, doelstellingen en uitgangspunten;
 - het opstellen van een duurzaam integraal beheer- en inrichtingsplan voor de Geniedijk, inclusief een bomen(vervanging)plan.

3. Uitwerking

Wat willen we bereiken?

Dwars door de gemeente Haarlemmermeer ligt het grootste monument van de polder, de Geniedijk met de forten, kanalen, dammen, sluizen en (neven)batterijen. De dijk maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam, een 135 kilometer lange militaire verdedigingslinie die tussen 1880 en 1914 in een straal van ongeveer twintig kilometer rondom Amsterdam is aangelegd. De Geniedijk, het Voor- en Achterkanaal en alle oorspronkelijke elementen, zijn sinds 1991 provinciaal monument. In 1996 heeft de Stelling de status UNESCO Werelderfgoed gekregen en sinds 2005 is de Stelling Nationaal Landschap. Wij hechten daarom steeds meer waarde aan de instandhouding en ontwikkeling van de Geniedijk. In 2003 en 2004 hebben we reeds de Leidraden Geniedijkzone west, -midden en -oost vastgesteld. Deze behelzen voornamelijk de zones aan weerszijden van de Geniedijk. We willen nu het beleid voor de Geniedijk zelf vastleggen (inclusief de Stellingonderdelen), omdat we vinden dat de markante plaats van de Geniedijk in de gemeente Haarlemmermeer voor de toekomst behouden moet blijven.

De afgelopen jaren zijn steeds meer mensen gebruik gaan maken van de Geniedijk als recreatieve verbinding. De dijk loopt door woonwijken en fungeert als een verbindend element tussen wijken en kernen, naar groen- en recreatiegebieden als het Haarlemmermeerse Bos en de Groene Weelde en biedt op deze manier recreatie en natuur dichtbij huis. Bovendien ervaart men de dijk als een stuk landelijk gebied midden in het verstedelijkte Hoofddorp, waar een oase van rust heerst, omdat de dijk drukke wegen alleen kruist. De Geniedijk fungeert eigenlijk als het 'Stadspark van Hoofddorp'.

In de toekomst zal het gebruik van de Geniedijk als recreatieve verbinding alleen maar toenemen. Zo is in 2008 het systeem van fietsknooppuntbewegwijzering gerealiseerd, waarin de Geniedijk is opgenomen. In 2009 opent de provincie Noord-Holland een doorgaande wandelroute over de Stelling en er wordt ook gewerkt aan de aanleg van het Geniepark. Bovendien maakt de nieuwe fietsbrug over de A4 straks een optimale verbinding mogelijk met fort bij Aalsmeer, Rijsenhout en de werkgebieden van ACT.

We willen dat de Geniedijk in de toekomst deze recreatieve functie blijft vervullen, zodat inwoners van binnen en buiten onze gemeente kunnen blijven genieten van dit stukje landelijk gebied in een steeds verstedelijkende gemeente.

We zijn trots op de verschillende mooie forten die onze gemeente rijk is, waarvan fort bij Aalsmeer en fort bij Hoofddorp ons eigendom zijn. Deze twee forten zijn redelijk tot goed in

tact en we hebben de wens deze te herontwikkelen tot publiek toegankelijke attractiepunten. Op deze manier gaat de Stelling voor zowel inwoners als bezoekers van Haarlemmermeer meer leven en draagt het bij aan zowel de recreatieve functie als aan de restauratie en het behoud van de forten. Hoewel fort bij Vijfhuizen niet ons eigendom is, zijn wij ook trots op dit fort en op de goede herbestemming die het fort heeft gekregen. Hier is een centrum voor actuele beeldende kunst en een restaurant gevestigd. Dit bewijst dat er kansen zijn om de forten een goede herbestemming te geven.

Naast de forten zijn er ook diverse andere Stellingonderdelen in onze gemeente gelegen, zoals sluizen en (neven)batterijen. Ook deze onderdelen behoren tot het monument Stelling van Amsterdam. Zonder sluizen, batterijen en dijken zou de Stelling niet hebben bestaan, want de kracht is immers het water in relatie tot de forten. We willen daarom deze onvervangbare monumenten behouden en waar mogelijk herstellen of ontwikkelen.

De doorgaande bomenrijen met meest volwassen populieren op de Geniedijk zijn een bijzondere kwaliteit van de Geniedijk. De dijk loopt hierdoor als een duidelijk herkenbaar ruimtelijk element door de gemeente. Deze continuïteit en samenhang maakt de Geniedijk samen met de Ringdijk en de Hoofdvaart het meest opvallende landschappelijk element in de gemeente Haarlemmermeer. We willen daarom vanuit zowel historisch¹ als landschappelijk, en tevens vanuit ecologisch oogpunt, deze doorgaande bomenrijen handhaven. Verder willen we vanuit landschappelijk oogpunt verrommeling van de omgeving van de Geniedijk tegengaan en waar mogelijk herstellen.

We willen dat de Geniedijk een nog belangrijkere functie gaat vervullen als ecologische verbinding, voor water- en oeverdieren, voor vleermuizen en vogels en bovendien willen we dat de dijk onderdak gaat bieden aan bijzondere soorten planten en dieren. Dit betekent dat we bij de inrichting en het beheer van de dijk meer rekening gaan houden met de kansen voor ecologie.

ACT wordt straks de meest innovatieve en duurzame vestigingslocatie ter wereld voor logistieke en aanverwante ondernemingen. Het concept gaat verder dan economie, bereikbaarheid en leefbaarheid. Voor ACT is het Geniepark een belangrijke grenszone tussen het logistieke bedrijventerrein en het cultuurhistorisch monument. De inrichting van het Geniepark biedt kansen om de overgang "zacht" te laten verlopen en de historische identiteit van het gebied te benadrukken. Daarnaast biedt het Geniepark voor ACT kansen om zijn doelstellingen op gebied van leefbaarheid waar te maken. De Geniedijk en het Geniepark fungeren straks daarom als hét visitekaartje van ACT.

Tot slot zijn we momenteel bezig onze gemeente nadrukkelijk te positioneren en zichtbaarder maken. Daarom investeren we onder andere in citymarketing. De Geniedijk is al een visitekaartje voor de gemeente en dient dat zeker te blijven. Bij deze status hoort zorgvuldig beheer, het versterken van de kwaliteiten en het ontwikkelen van de mogelijkheden en kansen.

¹ Het dijklichaam van de Geniedijk in Haarlemmermeer is enkele jaren na aanleg beplant.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Op 4 november 2008 stelden wij de concept *Visie op de Geniedijk* (2009/110830) vast. Na het collegebesluit hebben wij aan een bredere kring van betrokkenen gevraagd te reageren op de conceptvisie. Op en rondom de Geniedijk hebben we immers te maken met een aantal direct en indirect belanghebbenden en belangstellenden.

Wij hebben een aantal activiteiten ondernomen om de visie onder de aandacht te brengen en een ieder de mogelijkheid te bieden op de beleidsvoornemens te reageren. Zo hebben wij de conceptvisie actief aan bijna 50 belanghebbenden toegestuurd. Verder heeft de conceptvisie tot en met 31 december 2008 in het Raadhuis ter inzage gelegen voor inspraak. Tevens was de conceptvisie gedurende deze tijd te downloaden vanaf de gemeentelijke website. Via een persbericht, een artikel in de InforMeer en de gemeentelijke website is hieraan bekendheid gegeven. Tot slot heeft op 1 december 2008 een informatiebijeenkomst plaatsgevonden waarbij de visie is toegelicht en waarbij de mogelijkheid bestond te reageren op de beleidsvoornemens.

Tijdens de tervisielegging van de conceptvisie zijn tien officiële reacties ontvangen. Ook tijdens de informatieavond zijn diverse vragen en opmerkingen geplaatst. Wij zijn uitermate tevreden met de positieve ontvangst van de conceptvisie en de constructieve wijze waarop de verschillende insprekende belanghebbenden en belangstellenden hun zienswijze hebben ingediend. In bijlage 1 t/m 3 treft u een samenvatting van de zienswijzen aan en is per zienswijze onze reactie weergegeven. De eventuele aanpassingen naar aanleiding van deze zienswijzen zijn verwerkt in de beleidsvisie en het raadsvoorstel.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen een (integrale) visie vast die aangeeft hoe de betekenis van de Geniedijk kan worden vergroot voor recreatie en toerisme, voor de natuur en als landschappelijk en cultuurhistorisch element, waarbij eenheid en samenhang van de dijk uitgangspunt zijn. Deze visie is geen opzichzelfstaand project, maar het fundament dat ertoe dient in de toekomst vanuit een eenduidige optiek te werken en die de samenhang bewaakt tussen diverse projecten en plannen rondom de Geniedijk. Hierbij valt te denken aan ACT, het Geniepark, woningbouw, etc.

***Visie: "Behoud, versterking en ontwikkeling
voor een beleefbare en toegankelijke Stelling in Haarlemmermeer!"***

Behoud wil zeggen: duurzaam beheer van alle onderdelen van de dijk ondersteund door economische benutting voor een rendabele en duurzame exploitatie. Ontwikkeling wil zeggen: ontwikkelen als ruimtelijke drager in de omgeving, verbinden met de rest van de Stelling en verbinden voor mens en natuur. Hiermee wordt aangesloten op het rijks- en provinciaal beleid.

Dit houdt het volgende in (doelstellingen):

- De Geniedijk behouden en tonen als *cultureel-historisch erfgoed* waar we trots op zijn. De forten (economisch) ontwikkelen ten behoeve van restauratie en behoud én openstelling van de forten.
- De Geniedijk in beeld zetten als *belangrijk landschappelijk element* in de gemeente. Tevens zorgen voor continuïteit en samenhang van de Geniedijk, ook met de andere onderdelen van de Stelling buiten de gemeente Haarlemmermeer.

- De Geniedijk ontwikkelen tot een *belangrijke verbinding en plek voor recreatie en toerisme*. Voor de forten die in eigendom zijn zoeken naar publieksfuncties die zorgen voor openstelling van de forten.
- De Geniedijk en haar omgeving inrichten en beheren als *belangrijke ecologische verbinding* met behulp van bermen, oevers, lanen en water.

De uitgangspunten voor de uitwerking van de visie en de doelstellingen zijn als volgt:

- Geen nieuwe doorsnijdingen en enkel strikt noodzakelijke en onvermijdelijke verbredingen van bestaande doorsnijdingen.
Doorsnijdingen verhouden zich ook niet met het beleid van de provincie Noord-Holland ten aanzien van de Stelling van Amsterdam, want:
 - de Geniedijk is namelijk onderdeel van de Stelling van Amsterdam en valt als zondanig onder de algemene beleidstermen van "behoud en versterking" van het UNESCO monument.
 - in het Provinciaal Beeldkwaliteitsplan Stelling van Amsterdam en het Ruimtelijke Beleidskader Stelling van Amsterdam (beiden 2008) krijgt de Liniedijk bijzondere aandacht als verbindend element en drager van de doorgaande zichtlijnen in de Haarlemmermeerpolder;
 - in de provinciale Monumentenverordening (2005) en de bijbehorende provinciale Monumentenlijst is de bescherming van de Geniedijk terug te vinden. Artikel 6, lid 1 zegt hierover: "Het is verboden een beschermd monument te beschadigen of te vernielen".^{2 3}

Tot slot geeft het provinciaal beleid aan dat bestaande afspraken en ontwikkelingen die van groot maatschappelijk belang zijn, wel door kunnen gaan. Bij deze gelden echter wel voorwaarden voor inpassing in het landschap (verdiepte of ondergrondse aanleg).

De consequentie van dit uitgangspunt is dat bij nieuwe ontwikkelingen een goede inpassing moet worden gerealiseerd, waarbij verschillende partijen verantwoordelijkheid dragen voor het creëren van een goede oplossing.

- waar mogelijk het herstellen van bestaande doorsnijdingen;
- waar herstel van bestaande doorsnijdingen niet mogelijk is de doorsnijdingen markeren (een markante afwerking van de koppen van de dijk bij de dijkcoupure);

² Artikel 6, lid 2 geeft hierop wel een uitzondering via een vergunning: "Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van Gedeputeerde Staten:

- a. Een beschermd monument af te breken, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
- b. Een beschermd monument te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar wordt gebracht;
- c. Werkzaamheden aan de fundering of riolering van een beschermd monument te verrichten zonder voorafgaand archeologisch onderzoek."

³ In de redengevende omschrijving van de Monumentenlijst is de Liniewal door de Haarlemmerpolder onder meer van architectuurhistorische waarde:

- a. Als militaire liniedijk die inundatiekering en verbindingswal vormde;
- b. Vanwege de volledige gave hoofdvorm in profiel (met Voor- en Achterkanaal, bermen, taluds, verbindingsweg) en beloop (van Vijfhuizen, over Hoofddorp naar Rijsenhout);
- c. Als hoofdelement van de linie door de Haarlemmermeerpolder en als ruggengraat voor de overige objecten.

- de Geniedijk met Stellingonderdelen, kanalen en oevers als een eenheid en samenhangend geheel inrichten, beheren en ontwikkelen;
- alle plannen en projecten die van invloed zijn op de Geniedijk zo inzetten dat de Geniedijk er beter van wordt, meer herkenbaar wordt en meer samenhang gaat vertonen;
- duurzaam beheer en onderhoud van alle onderdelen van de dijk;
- de beheervorm van de dijk moet passen bij de doelstellingen voor de dijk;
- restauratie (behoud of ontwikkeling) van cultuurhistorische Stellingonderdelen behorende bij de Geniedijk;
- het vergroten van de kennis en interesse over de Stelling bij inwoners en gebruikers;
- publieke openstelling van (delen van) de forten Aalsmeer en Hoofddorp;
- het (beter) geschikt maken van de Geniedijk voor recreatief gebruik en de recreatieve verbindingfunctie;
- zorg dragen voor doorgaande verbindingen (fietsen, wandelen, kanoën);
- het ontwikkelen van de Geniedijk als belangrijk landschappelijk element en als visitekaartje van de polder;
- bij de mogelijke herinrichting van de Geniedijk gaan wij per situatie na of herstel van de historische beplanting zinvol is. Wij zullen hierbij de aanbevelingen, zoals genoemd in bijlage 1 van de *Visie op de Geniedijk*, als leidraad nemen;
- ruimtelijke samenhang en landschappelijke herkenbaarheid.

Voorstellen voor een beter toekomstig gebruik van de Geniedijk

De bovengenoemde uitgangspunten zullen bij het uitvoeren van de visie worden uitgewerkt. Daarnaast doen wij concreet een aantal voorstellen die tot doel hebben meer betekenis te geven aan de Geniedijk. De uitwerking van voorstel 2, 3 en 4 zal allereerst resulteren in een Plan van Aanpak (inclusief een begroting, dekking, organisatie en planning), alvorens deze geheel uit te werken. Voorstel 1 en 5 kunnen los van het Plan van Aanpak worden uitgevoerd.

Voorstel 1: De forten Aalsmeer en Hoofddorp (economisch) herontwikkelen tot attractiepunten in onze gemeente waarbij de forten een recreatieve, toeristische, culturele, educatieve en/of maatschappelijke functie krijgen.

Doel: Behoud en ontwikkeling.

Om de beleefbaarheid en bekendheid van de Geniedijk te vergroten en de Stelling in de gemeente Haarlemmermeer toegankelijker te maken voor zowel bewoners als bezoekers, is het nodig dat het aantrekkelijk is om de Geniedijk te verkennen. Deze aantrekkelijkheid kent verschillende componenten:

- de aanwezigheid van infrastructuur (Liniepad);
- de aanwezigheid van een aantrekkelijk landschap (natuur en recreatie dichtbij huis);
- de aanwezigheid van bewegwijzerde en beschreven routes (er zijn diverse wandel- en fietsroutes);
- attracties langs de route.

Voor wat betreft attracties langs de route, is een belangrijk punt de publieke toegankelijkheid van de forten. Op dit moment zijn de twee forten die we in eigendom hebben, Aalsmeer en Hoofddorp, nog niet voldoende publiek toegankelijk.

Om de Geniedijk aantrekkelijker te maken om te bezoeken, willen we deze forten ontwikkelen tot attractiepunten in onze gemeente. In ons *Collegeprogramma 2006-2010 'Rood, Groen, Blauw: Meer in Balans'* hebben we daarom ook de wens uitgesproken voor een maatschappelijke (definitieve) invulling van de forten. Daartoe willen we de forten zo veel mogelijk openstellen voor publiek. De (economische) ontwikkeling van de forten is overigens niet alleen van belang voor de openstelling (en dus de recreatieve functie), maar draagt ook bij aan restauratie en behoud van de forten.

Fort bij Aalsmeer

Sinds april 2008 wordt ongeveer de helft van fort bij Aalsmeer verhuurd aan CRASH Luchtoorlog- en Verzetsmuseum '40-'40. Deze huisvesting zal de toegankelijkheid van het historisch erfgoed in de toekomst deels vergroten. Voor de overgebleven ruimtes in dit fort willen we een andere passende invulling vinden. Vanzelfsprekend dient die invulling te passen bij museum Crash en bij voorkeur dienen die twee elkaar straks te versterken. Dit geldt uiteraard ook voor de activiteiten op en rondom de nabijgelegen fortboerderij Dijkzicht.

Tegelijkertijd met de totstandkoming van de *Visie op de Geniedijk* (concept, november 2008) heeft Stadsherstel Amsterdam NV (in het navolgende: Stadsherstel) interesse getoond voor de gemeentelijke forten en in het bijzonder voor fort bij Aalsmeer. In maart 2009 hebben wij reeds besloten⁴ fort bij Aalsmeer te laten herontwikkelen tot een publiek attractiepunt en te laten exploiteren door Stadsherstel. Voor de herontwikkeling kiezen wij nadrukkelijk voor een bezoekerscentrum voor de Stelling van Amsterdam.

Het terugtrekken van fort bij Vijfhuizen als bezoekerscentrum voor de Stelling zagen wij als een gemiste kans voor de gemeente Haarlemmermeer. Immers een dergelijk bezoekerscentrum is om diverse redenen van belang. Een bezoekerscentrum draagt bij aan een beleefbare en toegankelijke Stelling in Haarlemmermeer. Bovendien is een bezoekerscentrum ook in toeristisch verband gezien interessant. In de gemeente Haarlemmermeer liggen bovendien kansen in combinatie met de werkomgeving van Schiphol en de aantrekkelijkheid van de nabije kust. In dat opzicht vinden wij fort bij Aalsmeer een goede vervangende optie. Fort bij Aalsmeer heeft potentie gezien de ligging: het ligt aan een belangrijke recreatieve en utilitaire fiets- en wandelroute die loopt over de Geniedijk. Ook ligt het fort nabij de Ringvaart, wat mogelijkheden biedt voor rondvaarten of boottochten. Het fort ligt bovendien in de nabijheid van Schiphol, wat kansen biedt om ook de internationale toerist voor het UNESCO monument Stelling van Amsterdam aan te trekken en te interesseren.

Samen met Stadsherstel hebben wij op 26 februari 2009 daarom het visiedocument 'Stap in de Stelling bij bezoekerscentrum fort bij Aalsmeer' bij de provincie ingediend. Hierin is de gezamenlijke visie van de gemeente Haarlemmermeer en Stadsherstel opgenomen om in het fort een bezoekerscentrum voor de Stelling van Amsterdam te vestigen. De provincie zal naar verwachting in december 2009 een besluit nemen over het fort dat een bezoekerscentrum wordt.

⁴ Nota Herontwikkeling van het fort bij Aalsmeer (2009/13968)

Fort bij Hoofddorp

Het linkergedeelte van het fort staat nog leeg. We willen voor het leegstaande gedeelte zo spoedig mogelijk een nieuwe functie vinden die in ieder geval recreatief, toeristisch, cultureel, educatief en/of maatschappelijk aantrekkelijk is en die het fort (deels) publiek toegankelijk maakt. De huidige huurders respecteren we, maar op de langere termijn willen we ook fort bij Hoofddorp herontwikkelen tot attractiepunt.

Programma van Eisen

Voor de herontwikkeling van de forten nemen we een aantal randvoorwaarden in acht (Programma van Eisen), namelijk:

- De (nieuwe) bestemming moet passen binnen de in de visie geformuleerde waarden (op het gebied van recreatie, landschap, cultuurhistorie en natuur) en binnen de provinciale beleidsdoelstellingen voor de Stelling van Amsterdam;
- De forten genereren een meerwaarde voor de Stelling van Amsterdam;
- De forten moeten een onderdeel blijven vormen van de Geniedijk (landschappelijk, functioneel, ruimtelijk);
- Het fort (of een deel ervan) kan verschillende functies krijgen, maar in ieder geval cultureel, recreatief, toeristisch, educatief en/of maatschappelijk aantrekkelijk;
- De functies dienen te passen in het gebied;
- De forten worden geheel of gedeeltelijk publiek toegankelijk;
- De forten worden door de gemeente tegen tenminste kostendeckende tarieven, dan wel commercieel volgens de Grondprijzennota aan derden verhuurd of in erfpacht uitgegeven;
- De kosten voor herontwikkeling dienen te komen uit de exploitatie van de exploitant;
- De Geniedijk is verpacht, dus de exploitant dient rekening te houden met de aanwezigheid en belangen van de pachters;
- De exploitant dient inzicht te geven in eventuele verkeerstoename, verkeersafwikkeling, ontsluiting en parkeren, modaliteiten (fiets, openbaar vervoer, auto, touringcars);
- De exploitant dient zelf zorg te dragen voor de benodigde vergunningen;
- Voorafgaand aan een eventuele restauratie brengt de exploitant de cultuurhistorische en ecologische waarden in beeld;
- De provincie Noord-Holland wordt actief betrokken bij het proces van herontwikkeling van het fort voor advies en eventuele subsidies;
- Het fort heeft de status van provinciaal monument, de exploitant dient daar rekening mee te houden.

Wat levert het op?

Met het Programma van Eisen kan worden gezocht naar de juiste exploitanten voor de forten. De plannen van initiatiefnemers voor de invulling van (delen van) de forten kunnen worden getoetst op haalbaarheid, wenselijkheid, publieke toegankelijkheid, etc.

Voorstel 2: Het doen van nader onderzoek naar de mogelijkheden voor restauratie (herstel of conservering) van diverse Stellingonderdelen in Haarlemmermeer.

Doel: Behoud en ontwikkeling.

Cultuurhistorische onderdelen van de Stelling zijn onvervangbaar. Diverse Stellingonderdelen in de gemeente Haarlemmermeer zijn dringend toe aan restauratie. De Batterij aan de Sloterweg en de schutsluis bij fort bij Aalsmeer zijn hiervan voorbeelden. De restauratie van de damsluis in de Hoofdvaart hebben we inmiddels in gang gezet. Naar verwachting zal de damsluis begin 2010 volledig zijn gerestaureerd en zal het monumentale karakter zijn teruggebracht. Tot slot willen we de dijk zelf waar mogelijk herstellen. De afgelopen jaren zijn er door diverse doorsnijdingen vele meters van de Geniedijk verdwenen. Waar mogelijk willen we bestaande doorsnijdingen herstellen (bijvoorbeeld het voormalig fietspad tussen NS-station Hoofddorp en de Rijnlanderweg). Waar herstel van bestaande doorsnijdingen niet mogelijk is, willen we de doorsnijdingen markeren door middel van een markante afwerking van de koppen van de dijk bij de dijkcoupure.

We willen daarom voor de Stellingonderdelen in Haarlemmermeer (inclusief de dijk) een onderzoek doen naar de mogelijkheden voor herstel dan wel conservering, onderbouwd met de financiële kosten en dekking (inclusief subsidiemogelijkheden). We willen hierbij onderscheid maken tussen Stellingonderdelen die "er nog toe doen", met andere woorden Stellingonderdelen die nu een functie hebben of in de toekomst iets kunnen betekenen (zoals de Geniedijk, de Batterij aan de Sloterweg en de schutsluis bij fort bij Aalsmeer en Stellingonderdelen die vooral geconserveerd moeten worden om het monument Geniedijk als geheel te behouden (dit betreft bijvoorbeeld Batterij aan de IJweg, Batterij aan de Aalsmeerderweg en de nevenbatterijen). Dit ook met het oog op de kosten van volledig herstel, welke vrij hoog zijn. Omdat deze monumenten in een andere tijd zijn gebouwd, moet rekening worden gehouden met oude bouwtechnieken en monumentale elementen. De kosten die bijvoorbeeld gemoeid zijn met de restauratie van de damsluis in de Hoofdvaart zijn opgelopen tot twee miljoen euro.

We wensen bij de restauratie van de Stellingonderdelen in Haarlemmermeer dat Haarlemmermeerse jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt via Stichting Herstelling en/of Jobhouse (zie paragraaf 6.7 in de *Visie op de Geniedijk*) worden betrokken cq. ingezet.

Wat levert het op?

Het onderzoek geeft inzicht in en overzicht van de kosten voor restauratie en fasering van herstel van de Stellingonderdelen behorende bij het monument Stelling en levert uiteindelijk behoud van dit monument op. Op deze manier kunnen we ook beter prioriteiten stellen.

Voorstel 3: Het doen van nader onderzoek naar een beheervorm van het grasland van de Geniedijk die past bij de visie, doelstellingen en uitgangspunten.

Doel: Behoud, versterking en ontwikkeling.

Door de aanleg van een fietspad over de dijk zijn meer wandelaars en fietsers gebruik gaan maken van de dijk. Mede hierdoor heeft de Geniedijk steeds meer een recreatieve functie gekregen. De beweiding van het grasland (door de pachters) levert een grote bijdrage aan de recreatieve waarde, aangezien veel bewoners het waarderen dat midden in Hoofddorp koeien en schapen lopen.

Niettemin wordt op bepaalde delen het grasland intensief beweide wat conflicteert met de ecologische en recreatieve waarden van de dijk. We zoeken daarom naar een beheervorm die voldoet aan de ecologische en recreatieve doelstellingen. Ecologisch gezien willen we dat de Geniedijk onderdak gaat bieden aan bijzondere en in de omgeving zeldzame milieus, dieren en planten ter verhoging van de biodiversiteit. Recreatief gezien gaat het vooral om de belevingswaarde. Dit houdt in dat door een bepaalde vorm van beheer toe te passen, er meer variatie ontstaat, waardoor er ook meer soorten planten en dieren hun plek kunnen vinden.

Reeds in 2001 is in opdracht van de gemeente Haarlemmermeer daarom een onderzoek⁵ gedaan naar mogelijke alternatieve beheervormen voor de Geniedijk, namelijk:

- beheer met een schaapskudde over de gehele lengte van de Geniedijk;
- beheer via hooien;
- beheer met dieren via compartimentering in kleine stukken.

Dit onderzoek werd uitgevoerd omdat ervan werd uitgegaan dat de pacht zou worden afgekocht, waardoor vrij baan was voor een nieuwe invulling. Deze beheeralternatieven zijn destijds aangeroerd, maar niet gekwantificeerd of nader uitgewerkt, omdat afkoop van de pachtcontracten hoge kosten met zich mee zou kunnen brengen. Ook waren er geen signalen dat pachters de pacht wilden opzeggen. Uitkoop was niet geheel onmogelijk, maar er was geen financiële dekking vanuit Stichting Mainport en Groen⁶ en de gemeente Haarlemmermeer.

De situatie is wel enigszins veranderd. Ten eerste wordt de noodzaak van (ruimte voor) recreatie nu zwaarder ingeschat.⁷ Ten tweede is cultuurhistorie een belangrijke factor geworden. Ten derde omdat er in den lande inmiddels veel ervaringen zijn opgedaan met beheer van openbaar groen in de stad door schaapskuddes (o.a. gemeente Amersfoort, gemeente Groningen en gemeente Rotterdam). Tenslotte biedt de ontwikkeling van het

⁵ Beheervisie Geniedijk Haarlemmermeer (Nijenhuis, 2001).

⁶ De Stichting Mainport en Groen is opgericht ten behoeve van een coherente realisatie van de afspraken uit het convenant Mainport Schiphol en Groen. Met dit Convenant zijn afspraken vastgelegd om de realisatie van een dubbele doelstelling voor de noordelijke Haarlemmermeer te waarborgen. Die betreft de versterking van de mainportfunctie van luchthaven Schiphol, en de verbetering van de kwaliteit van het leefmilieu in de omgeving van de luchthaven.

⁷ Nota Groen en Recreatie in Haarlemmermeer. De kwaliteit van natuur- en recreatiegebieden (Gemeente Haarlemmermeer, 2007).

Geniepark en het toekomstig beheer hiervan mogelijkheden om de situatie opnieuw te bekijken.

Op grond van de visie, doelstellingen en uitgangspunten en in afstemming met het toekomstige Geniepark, willen we het onderzoek uit 2001 actualiseren. Dit moet resulteren in drie modellen voor het beheer van het grasland voor de gehele Geniedijk of delen daarvan en de daarbij behorende inrichting en kosten. Hierbij zullen we gebruik maken van de gegevens uit 2001. Uit deze modellen zal een voorkeur moeten worden gekozen.

Wat levert het op?

Het onderzoek levert inzicht in de mogelijke beheervormen van het grasland met voor- en nadelen en de bijbehorende kosten, zodat een keuze kan worden gemaakt hoe het beheer van het grasland van de Geniedijk in de toekomst beter aansluit op de ecologische en recreatieve doelstellingen.

Voorstel 4: Het opstellen van een duurzaam, integraal beheer- en inrichtingsplan voor de Geniedijk, inclusief een bomen(vervangings)plan.

Doel: Behoud en versterking.

Vanwege het speciale karakter van de Geniedijk als onderdeel van de Stelling van Amsterdam, de monumentale status en het recreatieve aspect van de dijk, willen we de Geniedijk duurzaam in stand houden. Daarom willen we voor de Geniedijk een duurzaam, integraal beheer- en inrichtingsplan opstellen waarvan het beheer en onderhoud (inclusief de vervanging) van bomen op de dijk een onderdeel is. In dit plan zullen we de beheer- en inrichtingsmaatregelen voor de Geniedijk, en de financiën daarbij, voor de komende tien jaar, beschrijven.

Het inrichtingsplan heeft betrekking op de bomen en de boomstructuur, heesters, het maaiveld en alle inrichtingselementen zoals lichtmasten, verkeersborden, het fietspad, hekken, oevers, beschoeiing, etc. Doel is de samenhang en herkenbaarheid van de Geniedijk als geheel te versterken. De doorgaande bomenrij is het meest in het oog springende element op de dijk. Echter ook de andere elementen dragen bij aan herkenbaarheid en continuïteit. Het beheerplan geeft inzicht hoe deze elementen vervolgens te beheren. De doelstellingen en uitgangspunten uit de onderhavige visie zullen worden verwerkt in dit beheer- en inrichtingsplan, zodat eenheid en samenhang van de dijk wordt nagestreefd.

Bomenvervangingsplan

De toekomstverwachting van de bomen op de Geniedijk is momenteel met een verhoogde inspectie- en snoeifrequentie voldoende, maar dit zal niet altijd zo blijven. Aangezien de beplanting vanuit historisch (het dijklichaam van de Geniedijk in Haarlemmermeer is enkele jaren na aanleg beplant), landschappelijk (de landschappelijke waarde van de Geniedijk wordt voor een groot deel bepaald door de aanwezigheid van doorgaande bomenrijen) en ecologisch (de Geniedijk is een belangrijke ecologische verbinding) oogpunt belangrijk is, vinden wij het noodzakelijk deze bomenrijen te handhaven. Het is daarom noodzakelijk de oudste exemplaren te vervangen. Het is essentieel tijdig te bedenken hoe de geleidelijke vervanging van onderdelen van de bomen op de dijk moet plaatsvinden.

Belangrijke randvoorwaarden voor het bomen(vervangings)plan zijn in ieder geval:

- per situatie gaan wij na of herstel van de historische beplanting zinvol is;
- eenheid en samenhang van de Geniedijk behouden en versterken;
- keuze voor een duurzame soort;
- rekening houden met ecologie.

Op de Geniedijk staan nu zo'n 1600 bomen. De gemiddelde levensduur van een populier op de Geniedijk is circa vijftig jaar. Om de vijf jaar is een vervanging van een groep bomen acceptabel om geen totale kaalslag te veroorzaken. De vervanging dient gefaseerd te gebeuren om te voorkomen dat het 'groene lint' op de dijk verdwijnt, maar ook vanuit ecologisch oogpunt. In de bomenrij dienen namelijk geen grote gaten te ontstaan, waardoor er barrières ontstaan voor flora en fauna. Dit zou betekenen dat na tien vervangingsacties in vijftig jaar het totale bestand is vervangen.

Wat levert het op?

Een duurzaam, integraal beheer- en inrichtingsplan, met daarin de gefaseerde vervanging van de bomen en het aanbrengen van meer eenheid en samenhang van de verschijningsvorm van de Geniedijk. Op de langere termijn levert het behoud van het landschappelijk beeld van de Geniedijk op.

Voorstel 5: Opstellen van een meer uniforme bestemming voor de Geniedijk, het Voor- en Achterkanaal en de Stellingonderdelen die ontwikkeling van dit alles in de gewenste richting mogelijk maakt. Tevens een eenduidige opname van de Geniedijkzones, de maten en afstanden behorende bij de Geniedijk, in de bestemmingsplannen opnemen.

Doel: Behoud, versterking en ontwikkeling.

Onze wens, benoemd in het *Collegeprogramma 2006-2010 'Rood, Groen, Blauw: Meer in Balans'*, is dat er een apart bestemmingsplan voor de Geniedijk komt. Hieraan ten grondslag ligt de wens om de centrale functie en betekenis van de Geniedijk beter te verankeren. De vraag is of een bestemmingsplan daarvoor het geëigende middel is.

Terugkerende vraag bij het opstellen van de bestemmingsplannen is de bestemming van de dijk, de kanalen en eventueel de functie van de Stellingonderdelen. Een ander terugkerende vraag is de begrenzing van de beschermde zones, de maatvoering en het punt van waaruit deze zones moeten worden gemeten.

Bestemmingsplan Hoofddorp-Pax 2006 (2007) geeft een heel goede bestemming en toelichting (zie ook bijlage 6 in de *Visie op de Geniedijk*). We willen daarom deze als voorbeeld laten dienen voor andere bestemmingsplannen, zodat op de langere termijn een meer uniforme bestemming en codering voor de Geniedijk op de kaart ontstaat, wat bijdraagt aan eenheid en samenhang. De bescherming is op deze manier namelijk ook voldoende.

De Geniedijk en de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening

Vanwege de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (nWro), die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is het noodzakelijk alle vigerende bestemmingsplannen elke tien jaar te herzien. Deze actualisering biedt de kans om in alle bestemmingsplannen waar de Geniedijk een onderdeel van is, te komen tot een meer uniforme regeling van de diverse onderdelen behorende bij de Geniedijk (dijk, kanalen en Stellingonderdelen).

De wens om tot betere bescherming en ontwikkeling te komen, in de richting zoals verwoord in de onderhavige visie kan dan ook gestalte krijgen, maar biedt tevens de kans om, als lokale omstandigheden daar aanleiding toe geven, in de raad besluiten te nemen om desgewenst flexibel om te gaan met behoud, bestemming en ontwikkeling van (delen van) de Geniedijk en de bijbehorende beschermingszones.

Vanwege de inwerkingtreding van de nWro, zal binnen de gemeente Haarlemmermeer de komende jaren gestart worden met een aantal structuurvisies en bestemmingsplannen volgens deze nieuwe wet. Deze wet biedt de mogelijkheid via een grondexploitatieplan bepaalde kosten te verhalen op ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt door deze nieuwe structuurvisies en/of bestemmingsplannen.

Deze nieuwe wet biedt tevens de mogelijkheid via een grondexploitatieplan bepaalde kosten te verhalen op ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt door deze nieuwe structuurvisies en/of bestemmingsplannen. Kosten die verhaald kunnen worden zijn bijvoorbeeld kosten van aanleg van voorzieningen binnen een exploitatiegebied. Voorzieningen kunnen zijn groen, natuur en openbare ruimte. Hier liggen mogelijkheden voor de aanleg van het Geniepark in relatie tot ACT.

Provinciaal Beeldkwaliteitplan en Ruimtelijk Beleidskader Stelling van Amsterdam (2008)

De provincie heeft in haar beleidskader aanbevelingen gedaan hoe enerzijds de huidige kernwaarden veilig gesteld kunnen worden en anderzijds de ruimtelijke kwaliteit kan worden versterkt. Daartoe wordt een onderscheid gemaakt in drie zones van de Stelling. De monumentenzone, waarin grotendeels alle elementen zijn opgenomen uit het provinciaal monument. De kernzone omvat de monumentenzone met een zone in de directe belevingsomgeving van de Stelling. Hier wordt een stevig ruimtelijk en planologisch regime toegekend. Hij loopt langs de gehele Stelling en kan van breedte verschillen.

Voor de monumentenzone geldt bescherming krachtens de provinciale monumentenverordening. Voor de kernzone wil de provincie met gemeenten overleggen over de strenge ruimtelijke en planologische regie. Voor de stellingzone zullen ruimtelijke processen worden getoetst aan de structuurvisie en het provinciaal Beeldkwaliteitplan.

Wat levert het op?

Alle onderdelen van de Geniedijk krijgen een meer uniforme bestemming. Dit draagt bij aan het uitgangspunt van deze visie, namelijk de Geniedijk als een eenheid behandelen en op die manier meer samenhang te creëren.

Prioritering

De vijf voorstellen gaan uit van maximale ambities. Dit betekent echter dat niet alles tegelijk kan. Er zal sprake zijn van een geleidelijke en stapsgewijze aanpak. In het Plan van Aanpak zullen wij daarom prioriteiten stellen. Hierbij geven wij prioriteit aan de herontwikkeling van de forten en de restauratie (herstel of conservering) van de Stellingonderdelen (inclusief de dijk).

Overige relevante informatie

In- en externe communicatie

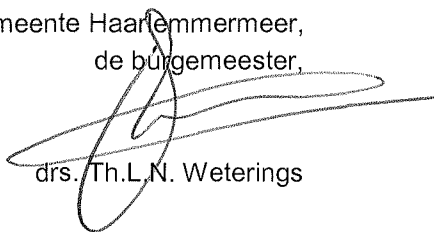
Na een collegebesluit over de *Visie op de Geniedijk* zal de portefeuillehouder Geniedijk, de heer H. Tuning, de pers informeren via een persbericht en een persgesprek.

Na vaststelling door college en raad zal hieraan bekendheid worden gegeven door middel van een publicatie in de *InforMeer* en op de gemeentelijke website. Tevens zal een kopie van de visie en het raadsvoorstel na vaststelling worden toegezonden aan de personen die een zienswijze op de conceptvisie hebben ingediend.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. P.J. Buijtels

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Ingekomen schriftelijke reacties tijdens de tervisielegging van de concept *Visie op de Geniedijk*;
- Bijlage 2: Reacties tijdens de informatieavond over de concept *Visie op de Geniedijk* op 1 december 2008;
- Bijlage 3: Samenvatting van de themasessies tijdens de informatieavond over de concept *Visie op de Geniedijk* op 1 december 2008;
- Visiedocument *Visie op de Geniedijk*.

Raadsbesluit 2009.0014576

Onderwerp **Visie op de Geniedijk**

De raad van de gemeente Haarlemmermeer;

gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders van 22 september 2009
nummer 2009.0014576;

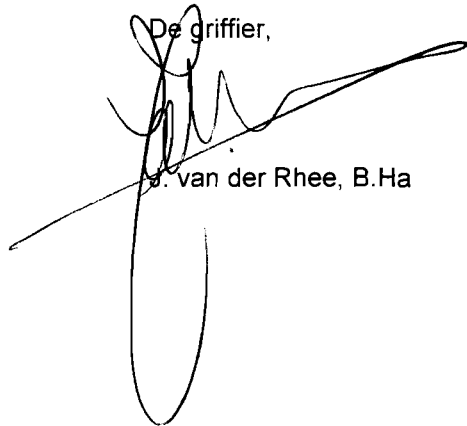
besluit:

1. De *Visie op de Geniedijk* vast te stellen, met als doel behoud, versterking en ontwikkeling voor een beleefbare en toegankelijke Stelling in Haarlemmermeer, waarbij de eenheid en samenhang van de dijk en de Stellingonderdelen uitgangspunt zijn, zodat de dijk een grotere recreatieve, cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische betekenis krijgt.
2. Het recreatief gebruik en de publieke toegankelijkheid van de Geniedijk te versterken door de forten Aalsmeer en Hoofddorp (economisch) te herontwikkelen tot attractiepunten in onze gemeente, waarbij de forten een recreatieve, toeristische, culturele, educatieve en/of maatschappelijke functie krijgen.
3. Een meer uniforme bestemming voor de Geniedijk, het Voor- en Achterkanaal en de Stellingonderdelen op te stellen die ontwikkeling van dit alles in de gewenste richting mogelijk maakt. Tevens een eenduidige opname van de Geniedijkzones, de maten en afstanden behorende bij de Geniedijk, in de bestemmingsplannen op te nemen.
4. Het college opdracht te geven een Plan van Aanpak op te stellen voor:
 - Behoud en herstel van de Stellingonderdelen in Haarlemmermeer, waaronder:
 - het doen van nader onderzoek naar de mogelijkheden voor restauratie (herstel of conservering) van diverse Stellingonderdelen in Haarlemmermeer.
 - Het afstemmen en structureren van het beheer van de Geniedijk dat past bij de doelstellingen (recreatief, ecologisch, cultuurhistorisch en landschappelijk) voor de dijk, waaronder:
 - het doen van nader onderzoek naar een beheervorm van het grasland van de Geniedijk die past bij de visie, doelstellingen en uitgangspunten;

- het opstellen van een duurzaam integraal beheer- en inrichtingsplan voor de Geniedijk, inclusief een bomen(vervanging)plan.

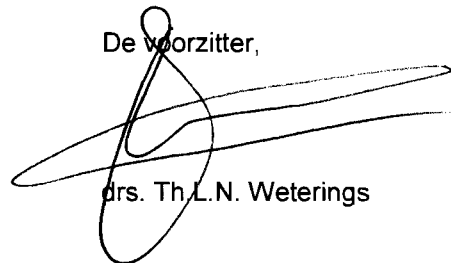
Vastgesteld in de openbare vergadering van 19 november 2009.

De griffier,

B. van der Rhee, B.Ha

De voorzitter,

drs. Th. L. N. Weterings